

JUDEȚUL NEAMȚ ÎN EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU

Străjuit de culmile legendare ale Ceahlăului și străbătut de apele Bistriței, Moldovei și Siretului, ținutul Neamț a participat, prin locuitorii săi, la toate momentele istorice de referință care au jalonat evoluția multimilenară a întregului nostru popor. Viața, munca și lupta, năzuințele și împlinirile locuitorilor din această parte a țării s-au identificat cu marile idealuri de unitate și independență, de libertate și dreptate socială și națională care au animat atâtea generații.

În acest spațiu există nenumărate dovezi ale hărniciei, iscusinței și măiestriei poporului, splendida ceramică pictată cucuteniană, tezaurele tracice și dacice, importantul complex de așezări geto-dacice al Petrodavei, monumentele arheologice din secolele IV—X, Cetatea Neamț și cetățile Romanului, atâtea alte ctitorii ale veacurilor eroice mușatine, mărturii de neprețuit ale vitejiei străbune, ale statorniciei și continuității noastre. Dragostea pentru frumos, bogăția spirituală a locuitorilor sînt pregnant reliefate de comorile artei populare, de tradițiile folclorului, de rafinamentul și cromatica portului popular, de sensibilitatea și exuberanța cîntecelor și dansurilor.

De asemenea, tot aici, în lupta necurmată pentru o viață demnă și liberă, s-au făurit glorioasele tradiții ale mișcării muncitorești, socialiste și comuniste, încununate prin victoria Revoluției de Eliberare Socială și Națională, Antifascistă și Antiimperialistă care a marcat începutul unei noi epoci de profunde transformări revoluționare.

Anii construcției socialiste au schimbat geografia acestor locuri și viața oamenilor. Cronica acestei perioade consemnează o permanentă amplificare a vieții economice și sociale ; acum se desfășoară epopeea Bicazului și se ctioresc noile cetăți industriale de la Săvinești, Roznov și Roman. Chimia și metalurgia, construcțiile de mașini și energetica, domeniile pînă în urmă cu patru decenii necunoscute în această parte a țării, au adăugat îndeletnicirilor tradiționale însemnele progresului tehnico-științific și ale industrializării socialiste, obiective fundamentale în politica partidului și statului nostru. În pas cu aceste fundamentale mutații, viața spirituală a dobîndit o dimensiune nouă, contribuind la ridicarea nivelului cultural și științifico-tehnic al tuturor cetățenilor, pe baza concepției revoluționare despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric.

Dar cele mai mari succese ale construirii socialismului au fost obținute și în județul nostru în ultimii 21 de ani. Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, desfășurat în iulie 1965, a deschis cea mai fertilă și dinamică perioadă a dezvoltării socialiste românești, perioadă nemijlocit legată de prodigioasa activitate a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, proeminentă personalitate a vieții politice contemporane, ales și reales de atunci și pînă astăzi în fruntea partidului și statului pentru calitățile sale excepționale de conducător înțelept, de dinamizator al tuturor energiilor, de vizionar lucid, de neînfricat revoluționar.

Ca urmare a amplului proces de restructurare a vieții politice, economice și sociale a țării, declanșat de Congresul al IX-lea, în 1968, în urma reorganizării politico-administrative a Republicii Socialiste România, printre județele țării s-a înscris ca unitate teritorial-administrativă și județul Neamț, în componența căruia au fost incluse majoritatea localităților din fostele raioane Piatra Neamț, Roman și Tîrgu Neamț.

Politica Partidului Comunist Român de stabilire a unei corelații optime între fondul de dezvoltare și consum, de repartizare judicioasă și echitabilă a forțelor de producție în teritoriu sînt elemente care au favorizat înscrierea județului pe coordonatele unei dezvoltări multilaterale și autocuprinzătoare, dezvoltare pentru care Congresele X—XII au acordat mijloace financiare și materiale sporite, pe măsura posibilităților din ce în ce mai mari ale economiei naționale.

În cei douăzeci și unu de ani care au urmat Congresului al IX-lea, perioadă denumită în semn de înaltă cinstire față de conducătorul partidului și statului, cu îndreptățită mîndrie patriotică EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU, județul Neamț, asemenea tuturor județelor patriei, a cunoscut o dezvoltare susținută, progrese remarcabile în toate domeniile vieții economico-sociale, care au înrîurit profund viața locuitorilor din această parte a țării. Această perioadă se constituie într-o columnă de înfăptuiri și pentru aceste meleaguri, care în timpurile glorioase de azi au fost trezite la o viață nouă, tot mai înfloritoare. Beneficiind, într-o măsură hotărîtoare, de efectele politicii de dezvoltare complexă și echilibrată a tuturor zonelor țării, promovate cu consecvență de partidul nostru, de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, toate localitățile județului s-au înscris plener în acești ani pe orbita unui rapid progres economic, ceea ce a antrenat, firesc, multiple și adînci prefaceri. Este semnificativ în acest sens faptul că în cei 21 de ani au fost alocate pentru dezvoltarea economico-socială a județului fonduri însumînd circa 50 miliarde lei, orientate cu precădere spre creșterea continuă a potențialului tehnico-productiv.

Realizările obținute de oamenii muncii de pe aceste străvechi meleaguri în această etapă calitativ nouă, superioară, în dezvoltarea întregii societăți românești, poartă puternica amprentă a activității prodigioase desfășurate de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU care, din 1965, de cînd a fost ales în fruntea partidului, a elaborat cu clarviziune și a condus cu înțelepciune realizarea în fapt a strategiei înscrierii ferme a României pe coordonatele dezvoltării moderne, intensive și multilaterale.

Remarcabilele înfăptuiri sînt izvorîte nemijlocit din orientările și indicațiile tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, care a vizitat în repetate rînduri județul, a analizat la fața locului problemele esențiale ale dezvoltării economice și sociale, stabilind soluții corespunzătoare. De fiecare dată, întîlnirile cu făuritorii de bunuri materiale și spirituale din județ, prin rodnicia dialogului realizat cu oamenii muncii, a rezultatelor pe care le-au determinat, s-au înscris cu litere de aur în istoria acestor străvechi și înfloritoare meleaguri românești.

Din inițiativa și cu sprijinul direct al secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, în județ au fost ctitorite sau se vor realiza mari unități de producție în industrie și agricultură și importante obiective social-culturale. În județul Neamț s-a format și dezvoltat un puternic detașament muncitoresc, s-au ridicat numeroase cadre cu o temeinică pregătire profesională tehnico-științifică, care aduc o contribuție însemnată în toate domeniile vieții materiale și spirituale. Revoluția săvîrșită în agricultură, în continuă desfășurare, a condus la obținerea, an de an, de recolte tot mai bogate. Orașele și satele nemțene s-au transformat în centre cu o bogată viață materială și spirituală. Un puternic avînt au cunoscut învățămîntul, știința și cultura.

Înfățișarea de azi a Neamțului, cu cetățile sale industriale, cu agricultura sa în plin progres, cu strălucitoarele sale edificii de învățămînt și cultură, cu marile și modernele cartiere urbane și înfloritoarele așezări rurale, este convingător ilustrată de dinamica cifrelor.

Astfel, populația județului a crescut în acești douăzeci de ani, de la 467 mii locuitori în 1965, la 566 mii în 1985. Ponderea populației urbane a urmat o curbă mereu ascendentă de la 22,6 la sută în 1965 la 36,8 la sută în prezent. În aceeași perioadă, numărul personalului muncitor a crescut de la 80,9 la 151,4 mii, iar raportat la mia de locuitori, acesta era de 267 în 1985 față de numai 173 în 1965.

Punînd la baza făuririi societății socialiste dezvoltarea puternică a forțelor de producție, Partidul Comunist Român a situat, mai ales în ultimii 21 de ani, în centrul politicii sale economice, industrializarea țării drept forță motrice principală a progresului multilateral al României socialiste. Ca urmare a unei asemenea politici, promovată cu consecvență și concepută într-o viziune științifică, unitară și de mare perspectivă istorică, industria a devenit și în județul Neamț, ramura conducătoare a economiei, cu cel mai puternic efect de antrenare asupra întregii dezvoltări economico-sociale, capabilă să rezolve competitiv, de pe pozițiile științei și tehnicii contemporane, cele mai complexe și dificile probleme ale progresului susținut și multilateral al acestui colț de țară.

În acest an, producția industrială a județului este cu 676 la sută mai mare față de 1965, industria metalurgică cu 368 la sută, iar industria construcțiilor de mașini și industria chimică produc astăzi mai mult de 14 și respectiv 22 de ori.

Ritmul mediu anual de creștere al producției industriale a fost în cei 21 de ani de 101,1 la sută. În 1985 județul Neamț realizează întreaga producție a anului 1965 în mai puțin de două luni (50 de zile).

În cadrul industriei, o creștere mai rapidă au cunoscut-o ramurile ale căror produse se situează pe trepte mai avansate de prelucrare. Astfel, industria chimică produce în prezent față de 1965 de 22 ori mai mult, contribuind cu 27 la sută la realizarea producției industriale a județului. Producția de fire și fibre sintetice a crescut de la 3,2 mii tone în 1965 la 87,8 mii tone în 1985, iar cea de îngrășăminte chimice de la 70 la peste 256 mii tone.

În cadrul industriei construcțiilor de mașini, a cărei producție a crescut de 14 ori în perioada care ne referim, s-a pus accentul pe realizarea unor produse de mare complexitate, de înalt nivel tehnic și calitativ, competitive pe plan internațional. În județul nostru s-au obținut realizări deosebite de mari în acest domeniu. Spre exemplu, valoarea producției de mașini-unelte de prelucrat metale prin așchiere a crescut de la 129,3 milioane lei în 1965 la 745 milioane lei în 1985, iar cea de mașini și utilaje pentru agricultură, de la 502,8 milioane lei la 1.230 milioane lei. Județul Neamț produce astăzi totalitatea semăntorilor mecanice ale țării. Producția industriei metalurgice a crescut cu 368 la sută, cantitatea de țevi fiind în 1985 de 645 mii tone.

Realizări însemnate s-au înregistrat și în industria lemnului și a materialelor de construcții. Producția de mobilier din lemn a crescut de la 36,5 milioane lei în 1965 la 586 milioane lei în prezent, iar cea de ciment de la 1115,4 la 2120 mii tone.

Creșterea cererii de consum a populației a fost susținută de sporirea producției de bunuri de consum. Progrese însemnate s-au obținut în industria ușoară și alimentară care valorifică superior materiile prime și materialele, punând la dispoziția consumatorilor produse mereu mai diversificate și de calitate superioară.

În cele două decenii care au trecut de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, județului Neamț i s-au alocat un volum de investiții de 50 miliarde lei, fondurile fixe din economia județului fiind în prezent de peste 9,5 ori mai mari decât în 1965.

În această perioadă au intrat în producție o serie de capacități industriale importante, cum ar fi: Fabrica de Volvatir Tîrgu Neamț, Întreprinderea de Fire și Fibre Poliamidice Roman, Combinatul de Prelucrarea Lemnului Piatra Neamț, Fabrica de Ciment Tașca, Laminorul de 20 de țoli de la Roman și altele, la care s-au adăugat modernizarea și extinderea celor existente.

Mai bine de 30 la sută din totalul producției industriale este destinată exportului, județul Neamț situându-se în acest domeniu printre primele județe ale țării.

În cadrul procesului general de dezvoltare armonioasă echilibrată a economiei naționale, Partidul Comunist Român a acordat și acordă o atenție deosebită proporției dintre industrie și agricultură — ca element esențial al structurii pe ramuri a producției materiale. Agricultură, a doua ramură ca pondere în economia județului, a fost supusă unui intens proces de modernizare, accentuându-se caracterul industrial al producției și al muncii. Ca urmare a acestei orientări, județul Neamț, ca de altfel

toate județele țării, a cunoscut în ultimii 21 de ani o puternică dezvoltare a agriculturii.

Astfel, producția globală agricolă a crescut în 1985 față de 1965 cu 156 la sută, producția vegetală cu 131 la sută, iar producția animală cu 190 la sută. În județul nostru 51 la sută din totalul producției agricole este de origine animalieră. Dacă în 1965 în județ existau 1397 tractoare, revenind câte 124 hectare suprafață arabilă pe un tractor, în prezent numărul acestora este de 3100, suprafața arabilă pe un tractor reducându-se la 56 ha.

A crescut constant cantitatea de îngrășăminte chimice utilizate, s-au efectuat lucrări de îmbunătățiri funciare, irigații și desecări. Ca urmare, producțiile obținute au fost mai mari de la un an la altul, iar efectivele de animale au crescut după cum urmează : la bovine, de la 128, 6 mii capete în 1965 la 247,6 mii capete în 1985 ; la porcine, de la 79,9 la 239 mii capete ; la ovine, de la 244,9 la 456, 7 mii capete.

Dezvoltarea rapidă a producției materiale, sporirea sistematică a productivității muncii sociale au asigurat creșterea și în județul nostru a nivelului de trai material și spiritual al populației. Desfacerile de mărfuri cu amănuntul au crescut cu 235 la sută în 1985 față de 1965, valoarea acestora pe locuitor fiind de 7523 lei în prezent față de numai 2721 lei în 1965. În acești ani, în localitățile județului au apărut noi edificii, dotate cu tot ce este necesar unei vieți civilizate : spitale, policlinici, școli, grădinițe, cinematografe, cluburi, cămine culturale. În cei 41 de ani s-au dat în folosință în județul nostru 48000 apartamente confortabile, însoțite de dotări și spații de servicii pentru populație, astfel că în prezent peste 78 la sută din populația urbană ocupă locuințe noi, iar peste 235 mii de oameni beneficiază de servicii organizate de gospodăria comunală și locativă. Numărul paturilor de spital a crescut cu peste 80 la sută, iar al personalului medical cu studii superioare cu 151 la sută. Au fost date în folosință două spitale cu câte 700 paturi în Piatra Neamț și Roman, cinci dispensare-policlinici, un centru de conservare a singelui, Centrul sanitar antiepidemic și Laboratorul „Plantavorel“ din Piatra Neamț.

În ultimele două decenii, prin aplicarea măsurilor stabilite de partid și de stat, învățământul a cunoscut o puternică dezvoltare atît în ce privește baza materială, cît și din punctul de vedere al duratei, structurii și conținutului, a fost orientat ferm către producție, racordat pe deplin la structura și necesarul de cadre pe măsura dezvoltării economico-sociale a județului și a celorlate unități administrativ-teritoriale. În unitățile școlare din județ, sub îndrumarea celor peste 6300 cadre didactice învață peste 124.000 de elevi în școli și 25000 copii în grădinițe, ceea ce înseamnă că, practic, unul din patru locuitori este cuprins într-o formă sau alta de învățămînt.

Totodată, profunde înnoiri au cunoscut cultura și arta, fiind supus unei permanente restructurări și perfecționări cadrul instituțional și organizatoric de participare a maselor la actul de creație și interpretare artistică, lărgindu-se și modernizîndu-se de la un an la altul formele și modalitățile de acces ale oamenilor muncii spre valorile culturii națio-

nale și universale. Festivalul Național „Cîntarea României“, declanșat în anul 1976 din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, s-a dovedit a fi cea mai cuprinzătoare manifestare a spiritualității românești, în cadrul căreia sînt puse plenar în valoare vocația și potențialul integral al locuitorilor județului Neamț în domeniul muncii și creației tehnico-profesionale și științifice, al interpretării și creației artistice, într-o permanentă și stimulatorie confruntare cu valorile create de oamenii muncii din celelalte zone ale țării. Pentru continua îmbogățire a vieții noastre spirituale, s-au construit importante și moderne edificii social-culturale. Zestrea culturală a județului cuprinde, între altele, 4 case de cultură, 190 cămine culturale, 164 cinematografe, 561 biblioteci și circa 3 milioane volume, Complexul Muzeal Județean Neamț, reunind 15 unități cu un bogat patrimoniu istoric și cultural. În același ansamblu al vieții spirituale se înscrie și activitatea zecilor de creatori plastici de literatură și muzicieni, reflectată în numeroasele expoziții găzduite în săli nou construite sau reamenajate, în cărțile de poezie, proză și critică tipărite, în concertele susținute pe diferite scene din județ și din țară.

Întregul ansamblu de măsuri organizatorice și politico-educative inițiate și aplicate de partid în ultimele două decenii, așezarea tot mai fermă a muncii și activității oamenilor pe baza principiilor și normelor muncii și vieții comunistilor, ale eticii și echității socialiste, a concepției revoluționare despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric — au determinat schimbări esențiale în profilul moral și spiritual al locuitorilor acestor meleaguri care, asemenea întregului popor, în mod conștient și activ traduc în viață neabătut politica internă și externă a partidului și statului nostru, muncesc cu abnegație pentru făurirea noii societăți socialiste și comuniste pe pămîntul României. Pentru hărnicia și priceperea de care au dat dovadă oamenii muncii, județul, unele municipii, orașe și comune, unități economice din industrie, agricultură, construcții și transporturi au fost distinse cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România, ocupînd locuri fruntașe în întrecerea socialistă cu celelalte județe și unități din țară.

Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român a marcat un nou moment istoric în devenirea comunistă a țării, înscriind ca obiectiv fundamental al cincinalului 1986—1990 continuarea fermă a politicii de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a patriei noastre spre comunism. În conformitate cu acest obiectiv se vor dezvolta, atît în cincinalul acesta cît și în perspectivă, forțele de producție și se vor perfecționa relațiile de producție pe o bază nouă, va fi accentuată dezvoltarea intensivă a tuturor ramurilor industriale, astfel ca industria, întreaga noastră economie să se ridice la nivelul celor mai avansate și noi cuceriri ale științei și tehnicii. Și în continuare, accentul va fi pus pe dezvoltarea bazei energetice și de materii prime, pe accelerarea procesului de restructurare a industriei prin creșterea prioritară a ramurilor de prelucrare avansată, pe îmbunătățirea nivelului tehnic și calitativ al produselor, pe înfăptuirea hotărîită a programelor de mecanizare, automatizare și robotizare a tuturor sectoarelor economice. Agri-

cultura se va dezvolta, de asemenea, în mod accelerat prin înfăptuirea noii revoluții agrare care să conducă la obținerea unor producții agricole sigure, înalte și stabile. Pe această bază se asigură consolidarea și mai puternică a modului de producție socialist, ridicarea gradului de civilizație a întregului popor, întărirea forței materiale și spirituale a țării, a independenței și suveranității României socialiste, trecerea acesteia în rîndul țărilor cu o dezvoltare medie.

Puternic mobilizați de perspectivele luminoase deschise de documentele aprobate de cel de-al XIII-lea Congres al partidului cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în viitorul cincinal și pînă în anul 2000, comuniștii, toți oamenii muncii din județul nostru, alături de întregul popor, sînt hotărîți să-și sporească și mai mult contribuția la propășirea neconținută a patriei noastre socialiste. Acționînd cu cea mai mare răspundere, mobilizați de îndemnurile și chemările adresate de secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, ei își redimensionează eforturile în vederea îndeplinirii planului și programelor proprii, a obiectivelor de mare însemnătate menite să determine mutații calitative în industrie și agricultură, în ridicarea neconținută a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii, contribuind în acest mod la ridicarea pe noi culmi de progres și civilizație a acestor meleaguri încărcate de istorie și legendă.